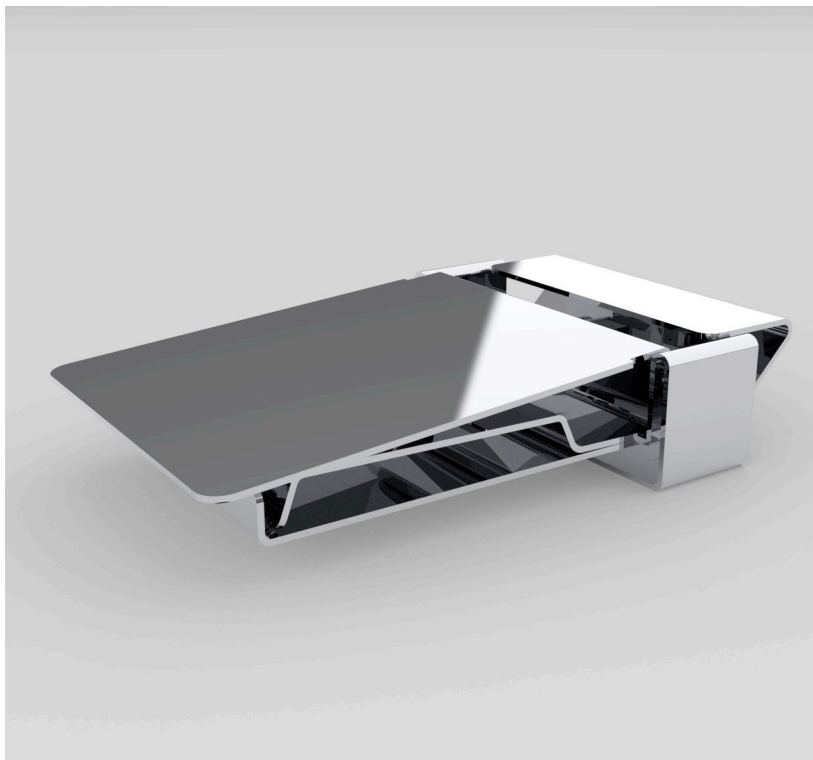

PORTFOLIO

ATELIER STREIT/POLÁK
FA DESIGN

PŘEZKA 101

Přezka 101 je spona, která utahuje spodní díl oděvu o přebytečné míry a současně tak vytváří kontrolovaný sklad látky. Zároveň působí jako výrazný vizuální prvek a nabízí tak i svou další přidanou hodnotu ve smyslu esteticky hodnotného doplňku.

Markéta Dvořáková
3. Ročník

ZS 2022/23

OBSAH

Úvod	1
Research	2
Proces navrhování	3
3D model	5
Technický výkres	7
Materiál a výroba	8
Výsledný model	9
Závěr	14
Obrazivé přílohy	15

ÚVOD

Ateliérovým zadáním prvního semestru tohoto školního roku byl návrh opasku s důrazem na přezku, a to bez omezení materiálem. Tato práce se proto soustřeďuje na řešení upínání spodních částí oděvu pomocí pouhé přezky, která je samostatným prvkem jednak funkčním, druhak esteticky hodnotným, a která zároveň slouží i jako módní doplněk.

RESEARCH

Tradiční verze **opasku**, tedy spona/přezka spojená s řemenem a případně poutkem, je nedílnou součástí každého šatníku. Přidrží kalhoty, sukně a jiné spodní části oděvů, upíná oblečení kolem těla a napomáhá tak zdůraznit linii tělesných proporcí. Kromě toho je opasek sám o sobě také výrazným doplňkem nošeného oblečení. Zakoupíme jej nejčastěji v textilním, koženém či koženkovém provedení s kovovým nebo plastovým zapínáním a občas se můžeme setkat také s opasky s prvky dřevěných materiálů.

Dalším důležitým a v současné době často opomíjeným typem doplňku tohoto odvětví jsou také **šle**, tedy kšandy, které se nosí už více než sto padesát let. Přestože jsou dnes používány primárně staršími generacemi, patří stále mezi vyhledávané a používané módní doplňky, a to především díky jejich osvědčené a dobré funkčnosti. Ještě do začátku 20. století kšandy drtivě převažovaly nad pásky. Skládají se většinou z kovových klips, které jsou složeny ze tří skládatelných a spojených ploch, a pružných pásků pro zachycení šlí o ramena.

V současné době se úspěšným návrhem alternativního upínání kalhot apod. zabývá pouze značka **Bucgle**, která se snaží o náhradu tradiční verze opasku. Návrh spony této značky spočívá v mechanismu vytváření skladu pomocí několika ploch, které se přes sebe zasunou a látku, která je navinuta na tyto plochy, tak v pase utáhne. Má ovšem několik nevýhod, mezi které patří například nefunkčnost v případě neúplného upnutí, a tudíž je míra utažení předem fixně dána. Další nevýhodou pak může být také fakt, že téměř celou tuto sponu je nutno z většiny zasunout pod oděv, což může v místě upnutí tlačit na tělo. Současně ale také spona částečně pod kalhotami vyčnívá a může tak působit jako podivné těleso zasunuté do kalhot, což je poměrně nešťastné.

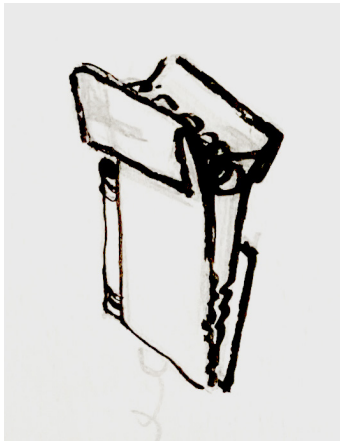
PROCES NAVRHOVÁNÍ

Hned od začátku celého procesu navrhování jsem se zaměřovala na vlastní postřehy a potřeby jakožto člověka, který stejně jako mnoho dalších mladých lidí nakupuje z velké části oblečení v secondhandech. Často je navíc při výběru oblečení v těchto obchodech pro některé lidi přednější to, jak daný kousek vypadá, než jak dobře dané osobě sedí. Je tomu tak především proto, že zde zpravidla naleznete každý kus oblečení pouze v jedné variantě a jedné velikosti. Východiskem se pak zdá být pásek.

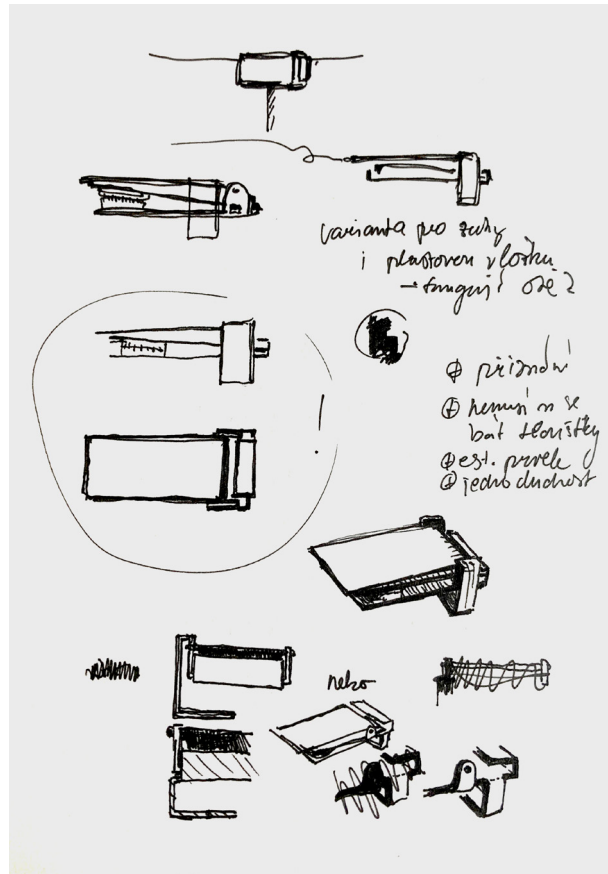
Takové řešení však není vždy úplně ideální. Při upnutí kalhot větších, než je pro dané tělo vhodné, pásek sice kalhoty utáhne, ale i tak mají tendenci „proklouzávat“ a tvořit nesymetrické, tvarově nedefinovatelné sklady. Ve svém návrhu jsem se tedy zaměřila především na tuto problematiku.

Hlavním cílem tedy bylo vytvořit sponu, která nabízí poměrně širokou škálu míry upnutí, vytvoří a nadefinuje tvar skladu, který se díky sponě zafixuje, a která bude částí oděvu navíc dodávat další estetickou hodnotu – ať už je nošena konzervativně, nebo v kombinaci s výrazným osobitým oděvem.

V první fázi jsem se soustředila na návrh přezky, která funguje na principu pružinové spony (ob.1). Jednalo se o návrh poměrně prostý, ale tím i elegantní. Posléze jsem ale tuto variantu opustila z důvodu nepoměru síly pružiny a potřebné velikosti samotné přezky. V druhé fázi jsem na tento návrh navázala a v rámci upínání využila mechanismu šlí (ob. 2).

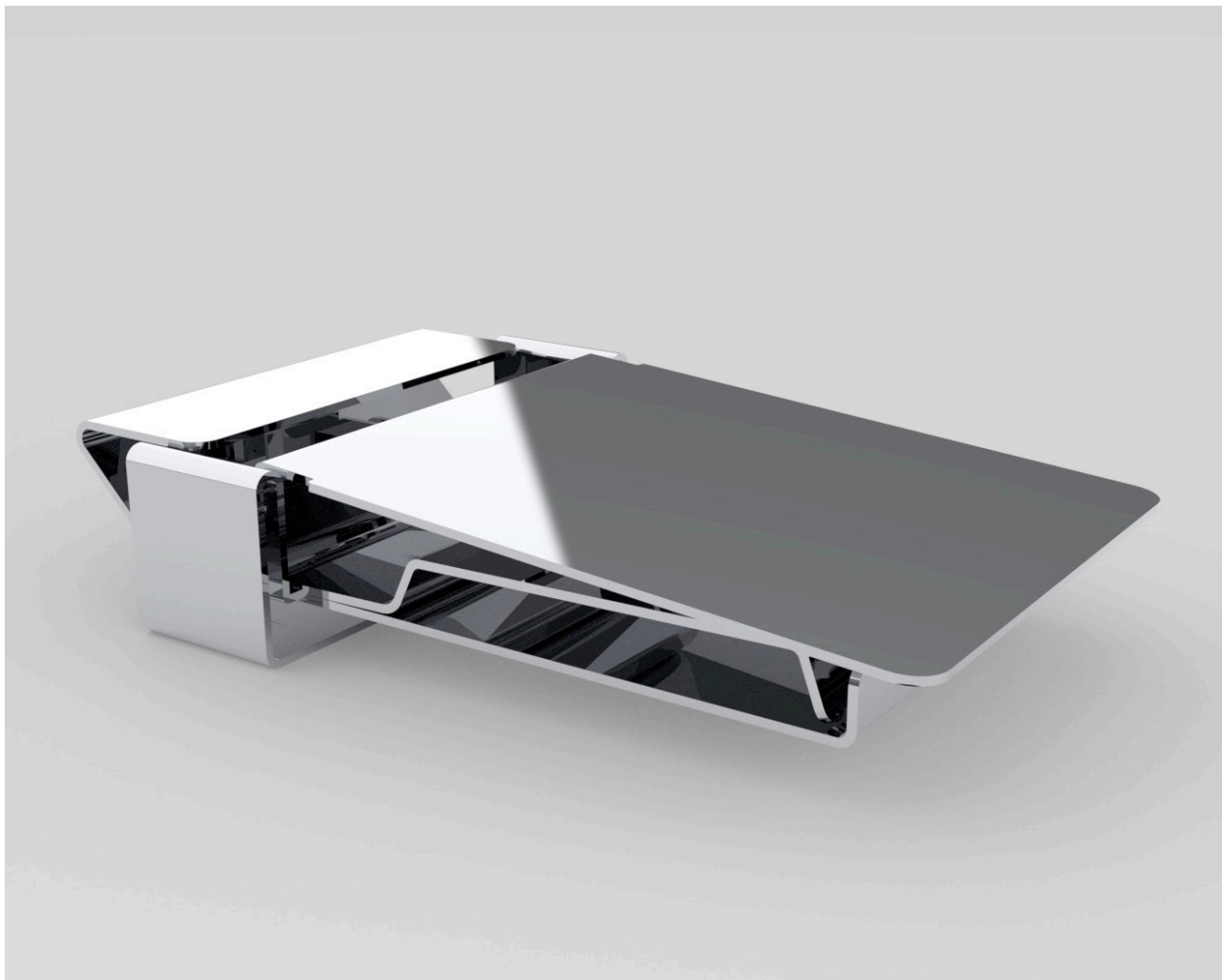

obr. 1

obr. 3

3D MODEL

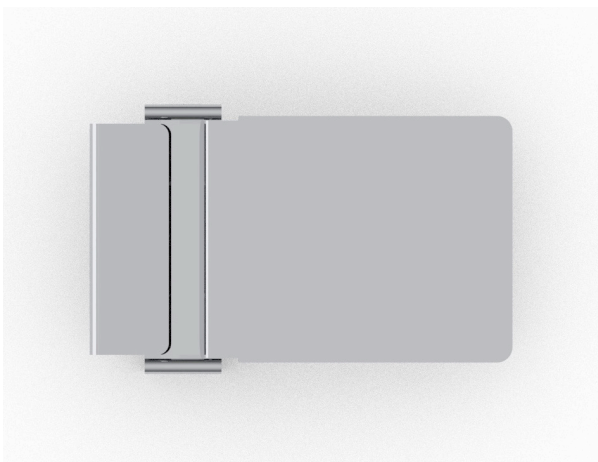
obr. 3

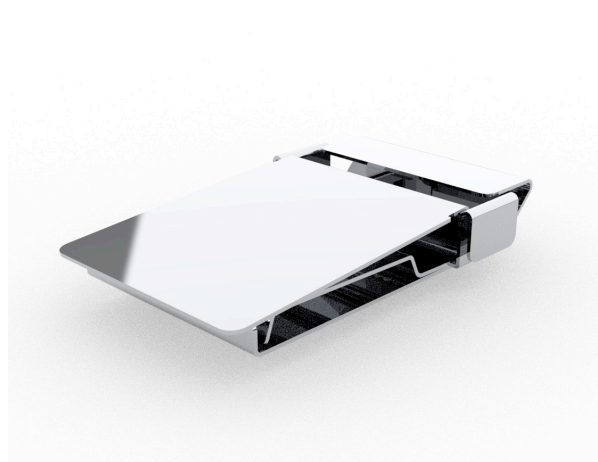
obr. 4

obr. 5

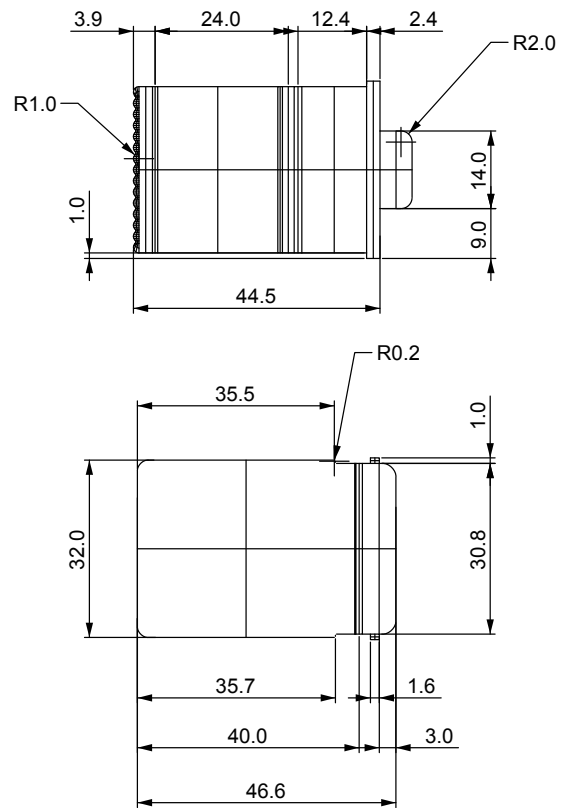
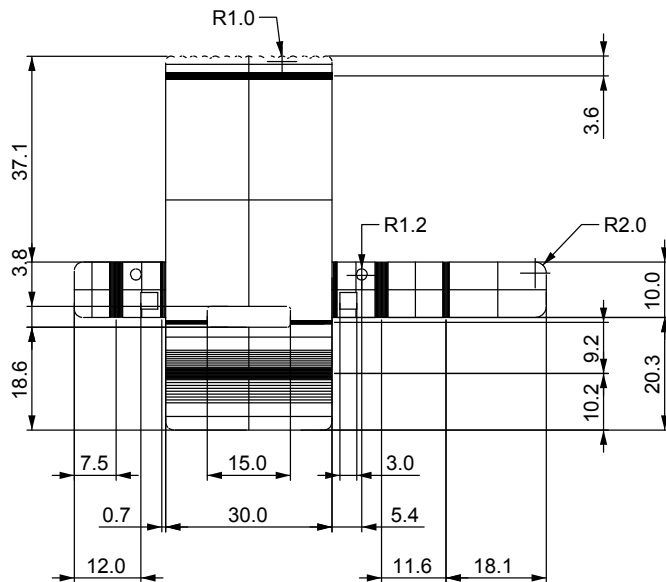

obr. 6

obr. 7

TECHNICKÝ VÝKRES

obr. 8

MATERIÁL A VÝROBA

Ideálním řešením pro výběr materiálu je pružinová ocel, která sponě nabízí potřebnou schopnost elastické deformace – vysokou pevnost v tahu a vysokou mez pružnosti – která je potřebná především v prostředním dílu návrhu. Pásový plech z tohoto materiálu je poté třeba opracovat pomocí laseru, který do plechu vypálí požadovaný tvar o poměrně vysoké přesnosti. Po dosažení požadovaného tvaru je pak možné plech dále tvarovat, v tomto případě konkrétně ohýbat. Pro hromadnou výrobu by pak byly vytvořeny přípravky pro přesné ohýbání.

Pro potřeby modelu návrhu jsem sponu nechala vypálit nejprve z obyčejného černého plechu, který je dostatečně měkký a je možno jej ohýbat i ručně. Druhý model je vyroben z nerezové oceli, která již napodobuje vzhled zamýšlené pružinové oceli. Nicméně stále ještě nedosahuje potřebné tvarové stálosti (je snadno ohybatelný).

VÝSLEDNÝ MODEL

Výsledným návrhem této práce je spona, která utahuje spodní díl oděvu o přebytné míry a vytváří kontrolovaný sklad látky. Současně působí jako výrazný vizuální prvek a nabízí tak i svou další přidanou hodnotu ve smyslu esteticky hodnotného doplňku.

obr. 9

Tato spona se skládá ze tří dílů tvořených z ohýbaných ocelových plechů, které napodobují princip upínání šlí kovovými klipsami. Spodní a prostřední díl tvoří jakousi čelist, která je utahována horním dílem, jenž funguje jako pojistný zámek. Navíc je spona doplněna o poutko, které zajišťuje nehybnost přezky a připnutí ke kraji lemu stahovaného oblečení.

obr. 10

obr. 11

obr. 12

Uživatel tedy rozevřenou sponu “zakousne” do přečnávající látky, sepnutí utáhne přetažením horní části a vše zajistí poutkem na zadní straně spony.

obr. 13

ZÁVĚR

Konečným výsledkem této práce je návrh oděvní spony, splňující vytyčené požadavky na funkčnost, estetickou hodnotu a respektující možnosti materiálové a výrobní. Navazuje na tradiční způsoby upínání oděvu a zároveň nabízí nové řešení a pohled na módní dopňky jako funkční prvek.

OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

Obr. 1	Proces navrhování – první fáze
Obr. 2	Proces navrhování – druhá fáze
Obr. 3	3D model návrhu v perspektivním zobrazení
Obr. 4	3D model návrhu z boku
Obr. 5	3D model návrhu z boku
Obr. 6	3D model návrhu shora
Obr. 7	3D model návrhu v perspektivě
Obr. 8	Technický výkres modelu
Obr. 9	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 10	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 11	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 12	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 13	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 14	Fotografie výsledného návrhu
Obr. 15	Fotografie výsledného návrhu

FA ČVUT